

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEZVE

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán külföldre
 Évesre 10 ft — kr.
 Félévre 5 —
 Negyedévre 2 — 50
 Negyedóra 1 —
 Egyes szám 4 hr.

A lap szellemi részét illető minden közönségy a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) bemenetle küldendő.

Előfizethető helyben:
 Főter 18. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban (Főter 1828. sz. alatt).

Hírlapok díj:
 Négy hónapra postán 5 kr. (nagyobb terjedelmű a fővárosi hirdetések után szerinti jutányos áron vételnek felülleg díj minden külön bejelölésért 30 kr.)

Hírlapok vagy reklámok magában foglaló ajándék: évi 50 kr.

Nyitási költségek minden postán 30 krajczár.

Hírlapok felvételének a szerkesztőségbe és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatt.)

Kéziratok nem adatként visszatérnek.

koronás díjakra eső
banban a kötvénytulaj-

kötvények számszámjegy-
sterdami és egy genfi
jegyzéken közöltetni
díj vagy nyeremény
nem lettek.

fogja tenni az iránt,
helyeken, ahol ezek

beni miniszteri
ir. állampénztá-

tekben o. é. 35 mil-

200 Koronáról,

leti órákban történik

en, V., Erzsébettér 9.

Dorottya-utca 6, és

szonyban.

Fiumében.

főokostályánál Ko-

Bas-nál:

Gompertz uraknál és

Lombard, Odier &

reizi helyeken.

anya: a Besztercezer-
her és Beeruraknál;

Eperjes: az Eper-
uraknál; Győr: a

rekpénztárnál; Mis-
ra: a Nyitrai keres-

kereskedelmi, ipar-
és iparbank rész-

telintézetnél; Pécs:

ed: a Szegedi keres-

sfelhérvár: a Szé-
pitő- és földhitelbank-

emesvár: a Temesi

jelzálogbanknál és a

ll

amatokban, ille-

raknak ottani értéke

írás alkalmával kész-

és napi árfolyam sze-

egyes bejelentésekre

nek tartatik fenn. Az

ol az aláírás történt,

vétel napjáig esedékes

1895 január 10-ig

ló lefizetésekor azon-

az aláírót még meg-

ásra. Addig is ezen

z összes címletek

g-Hitelbank egyelőre

ár 5-től kezdve

zváltó bank.

A helyzet.

A »M—g« írja: A legkülönbözőbb kaliberű kormánylapok legújabbjában tetszelegnek maguknak, hogy Kossuth Ferenc országos körútja ellen csináljanak hangulatot és úgy szeretnék feltüntetni a helyzetet, mintha Kossuth Ferencnek nagyon is új keletű szereplése okozott volna a Wekerle-kabinetnek nehézségeket. Wekerle Sándornak bécsi tartózkodása azonban meggyőzhetett mindenkit arról, hogy Kossuth Ferenc fellépése, ha nem is egészen ártatlan, mégsem döntő tényező a kormány újabb krízisében.

Wekerle Sándor hazatérve, alkalmat vett magának, hogy a szabadelvű párt számos korifeusaival tanácskozzék és azokkal közölte, hogy az egyházpolitikai törvények sorsa éppenséggel nem valami rózsás. Bécsben megint nagyon erőssé lett ugyanazoknak a köröknek a befolyása, melyek az egyházpolitikai akció kezdetén megragadtak minden alkalmat és eszközt arra, hogy a királyt a javaslatok betervezésére való engedélynek megtagadására bírják.

Ugyanazok a parlamenten kívül álló tényezők működnek most is közre, hogy a törvényhozás két háza által már elfogadott három törvény szentesítése még be ne következék. Wekerle Sándor miniszterelnök igen keserű tapasztalatokat szerzett magának arról, hogy egyes udvari kottériák befolyása mennyire újában áll a magyar kormány ama tervének, hogy a királyi szankcióit még a költségvetés tárgyalása előtt köztudomásra hozhassa. Wekerle útja ez irányban teljesen sikertelen maradt.

A miniszterelnök hangulata éppenséggel nem volt rózsás, midőn a dolgokat parthíveivel közölte.

A főrendiház ellenzékét pedig a szankció készlettelése újabb küzdelemre serkenti. E körökben most újra szervezkednek, hogy a recepczióról és vallás szabad gyakorlatáról szóló javaslatok tárgyalásánál a kormány számára vereséget ké-

szítsenek elő. A főrendiház ellenzége úgy tartja, hogy a kormány nagyon jól tudja, hogy mennyire megerősödött a főrendiház ellenzége az utóbbi időben és azért nem meri most a hármass-bizottság által már jórőgen letárgyalat javaslatokat a plénum elé terjesztetni.

Mind e dolgok tudatában a kormány nem nagy bizalommal néz a költségvetés tárgyalása elé. Sulyosbíja a helyzetet a körülmény is, hogy a szabadelvű párt földbirtokos tagjai körében igen sok azoknak a száma, kik a gazdasági helyzet eles bíralatához csatlakozni hajlandók és mivel az ellenzéki pártok a költségvetés tárgyalásakor a gazdasági helyzettel behatóbban foglalkozni alkalmazzák, itt is oly nehézségek támadhatnak, melyek a kormány számára bonyodalmaikat teremthetnek.

A Neue Freie Presse hosszabb cikkben foglalkozik Kossuth Ferenc körútjával és egyebek közt következőket mondja:

Sajátságos és feltűnő módja az ország megismerésének, ha az ember mindenütt a szélről baloldal képviselőinek kíséretében jelenik meg s a megismerés fogadtatásait mondott köszönő beszédekben fejtegetésekbe bocsátkozik a király általános és viszonyáról a néphez.

Kossuth Ferenc ur e megfigyelés után, melyet egy európai műveltségű férfinak 53 évvel teljesen be kell tudni, sem mutatkozik veszélynek, legrosszabb esetben muló zavarának, tulajdonképen pedig, az igazat megvallva, egy kottéria áldozatának, mely 27 év óta élénk üzletet csap családja nevével. De egészen más megítélés alá esik a dolog, ha szem előtt tartjuk, hogy Magyarország politikai viszonyait néhány év óta olyan elem befolyásolja, mely korábban egészen idegen volt előtte. És ez az elem a politikai gyanúsítás. Ugyanazok az emberek, kik itt az ügyes után ki balnak és azt követelik a kormánytól, hogy Kossuth Ferencet erőszakkal kísértesse ki az országból, ha mint idegen tovább is folytatja igazat működését, más helyütt nagy tevékenységet fejtenek ki, hogy a Kossuth-kultusz ez új kiadását, mint a miniszterium által mesterségesen ápoltat, mint a szélsőbaloldallal az egyházpolitikai harcokban kötött fejtveres barátság következményét tüntessék föl.

Foglalkozott-e vagy nem a magyar minisztertanács Kossuth körútjával, nem tudhat-

juk, minthogy ily kényes dolgokat nem szokás mindjárt dőbra útni. De ha a miniszterium az ellenzék sajtó állításai szerint tényleg szükségét érezte a mindenesetre szokatlan jelenséggel tüzetesebben foglalkozni és annak következményeit mérlegelni s a miniszterelnök illetékes helyen jelentést is tett róla, ez eljárásban senki sem látthat semmi feltűnőt, semmi különösét. Nevezetesen nem ama visszatartó intriggakkal szemben, melyeknek gorombán fonott szárait a legbambább szemek is tisztán láthatják.

Végig megtartja-e Kossuth megkezdett körútját vagy nem, csekély fontosságú politikai kérdés, — miután atyjának életét: az incompatibilitást megtagadta és arra az utra lépett, melyet a magyar törvények elébe irnak. Ha magyar polgárrá lett s letette a hűségkürt a magyar királynak, csak hadd folyassa a Magyarország függetlenségéről s a kiegyezés reviziójának szükségességéről szóló frázisokat.

A Neue Freie Presse e cikkéből kiolvasható ugyan az a törekvés, melyet a budapesti és vidéki kormánypárti lapok folytatnak napok óta: hangulatot csinálni Kossuth Ferenc ellen. És mivel ez nem sikerül, a bécsi organum is csak azt teszi, mit néhány magyarországi kollégája: ferdit és gyanúsít. Hogy Kossuth Ferenc egyéniségéről mit ír a magyar kormány bécsi szócsove, ez senkit felre nem vezethet.

Kossuth Ferenc választója.

Pestmegye közizgatási bizottsága csütörtökön d. e. ülést tartott, Beniczky Ferenc főispán, v. b. t. elnöke alatt, melyben a Czegléd városában előfordult Kossuth-ügyet tárgyalták. Czegléd város képviselőtestülete ugyanis azt a határozatot hozta, hogy Arany Sándor r. kapitány — mint a ki aktív politikai szereplést vállalt magára — fegyelmi eljárás alá vonassék. A közp. bizottság ezt a határozatot nem hagyta helyben, mert a rendőrkapitány azt a tényt, hogy Czegléd város központi választmányának jegyzőkönyvét megvizsgálta, felsőbb hatóságának utasítására végezte. Egyébként még abban az esetben is, ha ő kifejezést adott volna a politikai nezetének, nem követelt el fegyelmi vétséget, mert a közbiztonságotól nem tiltak el a törvények a politikai jogok gyakorlatát. Mindezek folytán egyhangúlag hozott határozattal megsemmisítette a közp. bizottság Czegléd város képviselőtestületének a fegyelmi eljárás megindítására vonatkozó határozatát.

Dr. Lewakovsky — Thaly Kálmánhoz. Az osztrák Reichsrathban Chlumetzky elnöknek a czár halála alkalmával tett

előterjesztése ellen tudvalevőleg Dr. Lewakovsky Károly, Lemberg város képviselője szólalt fel úttakozóan. Dr. Lewakovskyt ezért számos helyről üdvözölték és ez üdvözöltekkel beigazolódott, hogy az osztrák parlament által kifejezett részvét éppenséggel nem fejezi ki az abban képviselt összes tartományok érzelmeit. A magyar képviselőházban Thaly Kálmán találta meg a helyes kifejezéseket arra, hogy a magyar nemzet őszinte érzelmeivel ellentmondó elnöki manifestáció ellen feleljeleje szavát. Thaly Kálmán tapintatos, komoly felszólalása a külföldön is nagy hatással volt, és mint Lembergől tavirják, ott Thaly fellépése általános meglepődést keltett. E meglepődés visszatükröződik egybeikt abból a táviratból is, melyet dr. Lewakovsky Thalyhoz intézett és mely eredetiben így hangzik:

Ich danke Ihnen für Ihr herzhaftes Auftreten im Namen aller polnischen Patrioten.

Dr. Carl Lewakovsky,
Reichsrathsabgeordneter
der Stadt Lemberg.

(Magyarul: Bátor fellépését minden lengyel hazafi nevében megköszönöm. Dr. Lewakovsky Károly, Lemberg város birodalmi tanácsai képviselője.)

Kossuth Ferenc Aradon.

Kossuth Ferenc nov. 8-án délután a négy órai vonattal érkezett Aradra. Bevonulása imponáns volt.

Kíséretében Barabás Béla, Hentaller Lajos, Visontai Soma, Sturman György, Babó Emil, Tóth János, Endrey Gyula és Tompa Antal képviselők voltak.

A vaspályánál mintegy 5000 ember várta az érkezőt. Ott voltak minden párt előköléségei, a város fel volt lobogozva.

A vasutnál Varjassy József, a szabadelvű párt elnöke üdvözölte Kossuthot, reflektálva Kossuth Ferencnek Budapesten tett ama nyilatkozatára, a mely biztosítékát nyújtja annak, hogy hazajötté után a politikai téren a fennálló törvények és hazánk speciális viszonyainak tekintetbevételével fogja erejét érvényesíteni.

Az éljenzések lecsapodása után Kossuth Ferenc hosszabbban válaszolt. Beszédét sokszor szakította meg a közönség lelkes éljenzése.

Válaszában megköszönte a lelkes fogadtatást, hogy semmit sem tett, a mivel azt megérdemelte volna, mert eddig csak szenvedett a hazáért, előbb fogságot, azután hontalanságot; ez pedig szerinte csak kötelesség és nem érdem; a futni kötelességet tette őt hontalanná, mert kötelessége volt atyja oldala mellett maradni annak haláláig. Az a hűség, a melylyel ezen

a »Turul« fogja közölni. A cimeres levél Mátyás királytól való s heraldikailag is egyike a legérdekesebbeknek; ornamentikája a renaissance kezdésének stílusát viseli magán. A cimer 1479-ből való. Nagy jelentősége van annak, hogy a cimer bejelölésén koss van. (tehát nem zerge, vagy kecske, mint a hogy némelyek állították.) Ebből kitűnik, hogy ez a cimer az állam-ethimologiai kapcsolatban áll a névvel. Ezzel világossá lesz, hogy a Kossuth név eredeti magyar s hogy a család sem lehet szlovén eredetű, noha az újabb időkben — különösen a csehek — azt akarták kimutatni, hogy Kossuth Lajos szlav, még pedig cseh eredetű. A cimerben levő liliom az Anjou királyok korából, az arany süveg pedig Mátyás király korából származik s az utóbbi a főtiszt, nagy vezér jevénységét jelenti. Végül Thaly Kálmán megjegyezte, hogy heraldikusainknak méltó tárgya lesz ez a cimer a további foglalkozásra.

A fölölvasás befejezte után Thaly a cimeret először is a Kossuth-család legidősebb tagjának, Ruttkaynéknak mutatta meg.

A fölölvasást zajos tapsokkal fogadták.

Pettkó Béla a Kossuthcsalád levéltárát ismertette, a melyt a nyáron tett kutatásai alkalmával Thaly Kálmánnal együtt tanulmányozták at.

A Kossuth-család leveles ládáját eddig Kossuthon őrizték; most azonban már a család Turóc megye levéltárába helyezte el, a hol könyveiben lehet használni s a hol megőrzése. — bár eddig is igen szép állapotban maradt fenn, — mégis inkább van biztosítva. A levelesláda két részről áll: a rendezett és a kevésbbé rendezettből; az előbbi 74 darab oklevelet tartalmaz, az utóbbi sokkal többet. A fölölvasó a rendezett anyagot mutatja be és ismerteti főleg azt, mert Nagy Géza a

A „DEBRECZEN” TÁRCAJA.

Kossuth Lajos ősei.

Kossuth Lajos őseiről tartottak szerdán délután fölölvasásokat a történelmi társulat ülésén Thaly Kálmán és Pettkó Béla. Thaly Kálmán Kossuth Lajos három vité: őseről értekezett s egyszerűsággal bemutatta a család legrégebb cimeres levélét. A fölölvasás alkalmából nagyszámú, előkelő közönség gyűlt össze az Akadémia első emeleti ülés-terében; különösen hölgyek jöttek sokan, a kik érdeklődéssel halgatták a fölölvasásokat. A fölölvasó asztal előtt elhelyezett karos székben Kossuth Ferenc, Ruttkayné Kossuth Lujza és Helfy Ignác voltak. Thaly Kálmán megjegyzi, hogy a Kossuthék családja a közel jövőben még kiegészítésre vár, miut a hogy a Rákócziaké nem teljes még.

Főlemlíti aztán, hogy a család származását az ókori római Cossuthusokra lehet visszavezetni, a kik közt nem egy hős katoná, építész, szobrász, szóval előkelő ember volt. Az ókori Cossuthusoktól való leszármazás ellen nem hozható föl tényleges bizonyíték, de viszont azt kétségtelenül nem sikerült megállapítani. Maga Kossuth Lajos nem igen hitte, hogy a család származása az ókori rómaiakig fölvihető, de nem is vetette el annak a lehetőségét. Thaly Kálmán aztán áter arra az időre, a melyből már okiratunk vannak a családra vonatkozólag. Behatóan ismerteti Kossuth Miklós életét, a ki a 17-ik század közepén, mint érsekújvári vitéz, a törökök ellen küzdött. Főlemlíti a Turóc-Szt-Márton levéltárban talált okiratokat, a melyek világot vetnek Kossuth Tamás és Sándor életére.

Vázlatosan ismertette a család okiratai-

nak megtalálása végett folytatott kutatásait, némely adatot hoz föl a második Kossuth Miklós életéből, akit a többek közt egy előkelő török foglyul ejtett, 1800 táliért kellett fizetnie, hogy magát megválthassa a török rabságból. Mivel az akkori időben ez az összeg igen nagy volt s azt a magából meg nem fizethette, magától a királytól hozott ajánló levelet, a melynek segítségével a váltásdíjat összeszedhette. A meleg hangú királyi ajánló level azt bizonyítja, hogy Kossuth Miklós nagyon kedvelt ember volt a legmagasabb körökben is.

Kossuth Miklós 1661-ben halt meg, 66 éves korában. Temetése nagy pompával ment végbe s azt a rablánczot, a melyet a török fogságban viselt, turóc-szt-mártoni templomban levő sírja felé helyezték. Ugyanancs ott függ a temetésen előlított zászló is. Thaly Kálmán azt a kíváncságot fejezi ki, hogy ez a két ereklye a nemzeti múzeumban berendezendő ereklye-szobában helyezessék el. Ismerteti ezután a harmadik családbeli hősnek: Kossuth Sándornak életét, aki 1700 elején a bádani Lajos mellett maradtott huszárságnál volt vitéz kapitány, aki Strassburgnál olyan súlyos sebet kapott a fején, hogy valószínűleg belehalt, noha ez okiratilag nincs bebizonyítva, sőt az Ebergényi-Csáky levéltár megemlékezik egy Kossuth Sándorról, aki 1724-ben még a közeletheben szerepelt; nem lehetetlen, hogy ez ugyanazok az a Kossuth Sándor, aki Strassburgnál megsebesült. Megemlékezik Thaly Kálmán Kossuth Lajosnak egy kuzecz ősről: Kossuth Tamásról, aki első klasszisbeli hadi szolgálatot tehető személy volt és 1710 körül elt s a szabadságharc leveretése után kibujdosott.

Befelejtést ismertette a Kossuth család czimeres levélét, a melynek szess másolatát

A „Magyar Nemzet története“ Szilágyi Sándor szerkesztésében című nagyszabású mű 1-ső füzeté Csathy Ferencz előfizethetni 30 krajczárjával, és Tarsa könyvkereskedésébe Egyháztér 354. sz. már megérkezett: hol egyszerűsággal kötetenként 6 forinttal.

„Almanach 1895-re.“

Eszembe jut egy régi adoma Laube-ról, a leghíresebb német színházi direktorról. Mikor Grüne gróf a bécsi császári színház igazgatója vele tárgyalt, hogy mily föltételek mellett volna hajlandó a Burgszínház igazgatóságát elvállalni röviden így válaszolt: — Öt évre feltétlenül szabad kezet kérek minden teendőimben.

*) Almanach az 1895. évre. Bzerkeszti Mikszáth Kálmán. Egyetemes Regényvár X. évfolyam III. és IV. kötete. Singer és Wolfner kiadása. Ára díszkötésben 1 ft.

kötelesség teljesítette, azt hiszi, elég biztosítható képei annak, hogy épp oly hűséggel fogja most a haza iránt átváltott kötelességét is teljesíteni.

Most, a mikor még politikai jogait vissza nem nyerte, nem tehet mást, mint megismerkedik a hazával s az a körülményekkel, mi is lehetne egyéb addig, míg azt a honpolgári jogot, a melyet sajnos, egy Kossuth Lajos fiának kell nélkülöznie, vissza nem szerezte. Már utasította ügyvédjét, hogy tegye meg ez irányban a szükséges intézkedéseket, és reméli, hogy ha azon jogok birtokába jut, akkor azok benne valódi kötelességekké fognak változni, annál is inkább, mert oly nevet örökölt, mely nemcsak az övé, hanem az egész nemzet tulajdona is. Ezt abból látja, hogy abban a halotti diadalmenetben, melyben atyjának tevéseit a nemzet hazakísérte, az egész nemzet ott látta könyek között, holott éppen a mai nemzedék az, mely személynem nem ismerhette édesatyját, úgy, hogy azok a könyek, melyek az egész nemzet szemében csillogtak, az a fájdalom, mely az egész nemzet szívét betöltötte, nem lehetett más, mint a hazafiság könyve Kossuthért, a hazafiért.

Atyja — úgy mond — életében nagy inkompatibilitást ismert fel, mert, fájdalom, idő, mikor ellentétbe került a hazafi kötelessége egy uralkodó iránt való kötelességgel. Ezt mutatja, itt az Arádon levő vértanú szobrára célozva, az a hely, a hol a martírok meghaltak a szabadságért és a hazáért.

Neki az lesz a törekvése s azon kell munkálkodnia mindenkinek, hogy ez az idő többé fel ne támadhasson. Ő azt hiszi, hogy meg fogja győzni egyrészt a nemzetet arról, hogy lehet állami függetlenség az uralkodó megsértése nélkül és meg fogja győzni az uralkodót arról, hogy lehet független ország a nélkül, hogy az uralkodó a nemzet százados jogát megsértse.

Ezért szerényen, de öntudatosan fogadja az üdvözlést reméli, hogy a hazának hasznára lehet.

Ezután hosszú menetben, mintegy 200 kocsival kísérve vonult be a városba. A hosszú utat mentén nemcsak a járdák voltak teljesen elfoglalva, hanem az egész utat is. Hölgyek kendőket lobogtattak, az ablakokat szőnyegek díszítették.

Kossuthot mindenütt éljenzéssel fogadták, ki a köszönéseket nem győzte kalaplevéllel és integetéssel viszonzni.

A vasutól egyenesen szállására, a Fehér Keresztbe hajtattott Kossuth Ferenc. A menet előtt két díszbőgőzött lovas rendőr vágott. Utánuk Müller Károly, az aradi függetlenségi párt elnöke ment a fogatán. Müller Károly kocsiját 20—25 lépésnyi távolságban követte a város fogatja, melyben Kossuth Ferenc utat Varjassy Jézseffel. Utána a vendég képviselőket hozó magánfogatok következtek. Minden képviselő mellett egy-egy előkelő aradi polgár ült a kocsiban.

A többi fogatokon a fogadó-bizottság tagjai következtek a vendégeket. A Fehér keresztben aradi iparos-polgárok rendeztek be kiváló díszszel két szobát Kossuth Ferenc számára.

— Miért ép öt évre? — csodálkozott az intendáns.

Az első három évben csupa ellenséget szerkeszt magának olyan emberekben, a kiket kénytelen lesznek a színházról elkergetni; a negyedik évben jó barátokat szerkeszt és az ötödik évben végre rákerül a sor arra, hogy a színházért tegyen valamit.

Nos hát, Laube uramnak sokkal kedvezőbb helyzetben volt az Egyetemes Regénytár Almanachja! Ellenségei egyáltalában soha sem voltak, mert ki is gyűlölnéne egy ilyen kedves, mindig mulattató ezimborát? A jó barátok száma pedig már az első esztendőben legió volt, s ma már, ha — akár a fővárosban, akár a vidéken — belépünk intelligens család otthonába, biztos, hogy az olvasó-asztalon megtaláljuk az almanachot.

Vajon miben rejlik sajátképen vonzerejének titka, hogy évről-évre nagyobb teret hódít magának és ma már mint házibírárt szerepel, a ki ellen azonban még a legskrupulusabb férjnek sem lehet kifogása? Azt hiszem, hogy ennek két oka van. Az első abban áll, hogy a szerkesztő és a kiadók éppen csak a legjobbat tartották elég jónak az Almanach számára és aggodalmas gondtal rostálták meg az ide szánt közleményeket. A publikum, mikor kezébe veszi a díszes kiállítású kötetet, már előre meg van győződve, hogy a modern magyar elbeszélő irodalom javát kínálják neki mesésen olcsó áron.

A második, nem kevésbé fontos ok az, hogy az Egyetemes Regénytár Almanachja minden esztendőben hű képét adja a magyar elbeszélő irodalom külföldi árnyalatának és iskoláinak. Szóhoz jut benne a romantikus és a verista, az ideálokot kergető író epúgy, mint az élet fotografáló. Minden genre megvan benne, csak éppen az izléstelen és az unalmas nem, ezt a kettőt közel jönni sem engedti a szerkesztő. És a publikum, mely mintegy kaleidoszkopikus tükrében látja együtt az egész magyar elbeszélő-irodalmat, örömmel kapkodja el az arányosított kötetű csinos köteteket.

A megérkezés után rövid pihenőt tartott Kossuth Ferenc. Őt örök fogadta a tisztelő küldöttségeket. Először az aradi honvédegyesület küldöttsége tisztelettel néla és meghívta őt a vértanú szobornál és a vesztőhelyen tartandó ünnepélyekre. Ezután a szabadságharczi és ereklyemúzeum bizottságának küldöttségét fogadta, mely meghívta őt a múzeumban az ereklyék megtekintésére. — Majd a Kossuth-asztaltársaság küldöttsége tisztelettel néla, meghívta őt az asztaltársaság diszülésére. Ezután a függetlenségi kör küldöttségét fogadta.

Ezek után Kossuth Ferenc látogatást tett Szalacz Gyula polgármesternél.

A városbázis díszterme ünnepi világításban ünnökölt. A polgármester bevezette Kossuth Ferencet a díszterembe, hol összegyűltek az országgyűlési képviselők és a városi bizottsági tagok.

A díszteremben megtekintette Kossuth Ferenc dicső atyjának nagy képét.

Tegnap reggel tíz órákor Kossuth Ferenc nagy kísérettel elment a szabadságharcra, hol a vértanú szobrárt díszozta meg. Óriási ember-tömeg lelkesen üdvözölte őt. A menet élén Kiss Ferenc ipartestületi titkár haladt, ki pompás babékoszortat vitt. A koszoru szalagján a felírás volt:

Az emlékek legszentebbének — Kossuth Ferenc.

A szobor előtt Kossuth kalaplevéve a szavakat mondotta:

Leteszem a koszorút az emlékek legszentebbére, mely azon férfiak emlékezetének van szentelve, kik nélkül nem lett volna hazánkknak a jelenben mulja, nem lenne jelene, a melyben lékésen dolgozhatnánk, hogy a jövőben hazánk tökéletes függetlenségét teljes fényben ragyogva láthassuk.

A beszéd zajos tetszést aratott. Ezután Kossuth körüljárta a szobrot, melynek részleteit Barabás Béla magyarozta meg. Különösen megragadták figyelmét az Ébredő szabadság és Hungaria alakjai.

Innen a város bérházában elhelyezett 1848—49-iki szabadságharczi ereklyemúzeumba ment, melynek bejárata előtt Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő és a szabadelvű-párt egyik oszlopos tagja fogadta.

A múzeum megtekintése után több helyen látogatásokat tett Kossuth Ferenc.

Délután a 13 vértanú vesztőhelyére hajtattott Kossuth Ferenc, a hol mintegy két ezernyi, nagyjából hölgyekből álló közönség volt jelen.

A vesztőhelyen levő emlékkő lépcsőzetét a 48—49-iki honvédegyesület tagjai foglalták el Lukácsy Miklós vezetésével. Az öreg honvédek élén az 1848-iki 29. zászlóalj tóptett zászlója lobogott. Az alsóbb lépcsőkön a színház teljes személyzetéből alkotott férfi- és női kar foglalt helyet, mely mikor Kossuth megérkezett s az éljenzések lecsapultak, a Szózatot énekelte el.

Ekkor a honvédegyesület elnöke, Lukácsy Miklós üdvözölte Kossuth Ferencet, mire Kossuth Ferenc nagy figyelem közti köszöneteket mondotta:

Eljöttem letenni a koszorút nemcsak a

Lám, az ideai Almanach is mily változatos nevekben és irányokban! Előcsarnokában Mikszáth Kálmán, a szerkesztő fogadja a vendégeket, még pedig egy minden ízében zamatos humorral telített előszóval. Mikszáth az Almanach előszavából valóságos specialitást csinált már és a közönség évről-évre nagyobb varakozással néz elébe, mert jól tudja, hogy a szellemes tréfa alakjában sajátképen egy komoly, éles megfigyelésre való esszé-t kap a magyar irodalom valamely ágáról és irányáról. Az ideai előző is olyan tögyökeres magyarsággal és pompás humorral van megírva, a minőt csak Mikszáth tud produkálni.

A honneuröket az Almanach fogadó termében ki más csinálhatná, mint a magyar irodalom fejedelme, Jókai Mór. Egy régi adomást mond el, azzal a bábajos költészettel és meleg közvetlenséggel, mely még akkor is megkapja szíveinket, mikor már a realizmus rab-ságába ejtette. Jókai varázsszava arra is képes, hogy lepartantsa a rablánczot és ismét elvezessen minket a fantázia tündér birodalmába, a hol ő egészen otthon van. Jól esik kipihennünk magunkat a faradságtól, melylyel sok modern könyv olvasása jár és nézni a csodás ragyogást, mely tollának nyomában keletkezik.

Francziás könnyedséggel és magyaros érzés melegével csevegi el Szabóné-Noga Janka az ő kis történetét, melynek címe „Hervadás”. De mintha a szabad természet lehellete csapná meg arcunkat, a mint a következő elbeszélésre átfordítjuk a lapokat. Igen, ez ő, a természetleírás nagymestere, a természet szépségeinek szerelmese, Barsony István. „Egy rab megszökött” az ő történetjének címe. Nyelv és tárgy egybeolvadnak benne és Barsony prózája ebben az elbeszélésben olyan tiszta és átlátszó, mint azon tengerzomok egyike, a melyekkel ő regelni szokott.

Lehet, hogy csak a véletlen adta neki szomszédul a nemrég elhunyt Juszt Zsigmond-t, de akkor szereti ám a véletlen az elmenteket. „Az utolsó lakó” nagy raffinement-

magam, de azon nagy szellem nevében is, amely elköltözt és most hű vonvédei által környezve a magyarok istenét kéri a magyar haza felvirágzására. Ama nagy szellem él, mert élni tudott mártír-életet; élnek azok, a kiket itt kivégeztek, mert megtudták halni mártír-halállal. Helyesen mondta előttem szólott tisztelt elnök ur, hogy borzasztó idők voltak azok a régi idők; azóta a nagyok csontjai is elporlottak, az özvegyek és árva gyászra hái elfoszlottak, könyek felszáradtak, de megmaradt az emlékezés.

Ebből az emlékezésből merítsünk egy mély tanuságot: azt, hogy lehetnek a nemzet életében oly percek, midőn a bűsi halál az egyetlen mód, megmenteni a haza becsületét és jövőjét. (Zajos, hosszas éljenzések.) Én azért jöttem haza, hogy a feledés fátját letakarom segítsem, de céloim egyszersmind az is, hogy lehetetlen legyen az, hogy honfuzáson fájalmos alternatívába jöjjön, hogy hűtlen legyen vagy a haza, vagy a király iránt. Itt ezen a helyen, tisztelt uraim, nem beszélni, de letérdelni kell. Nem is mondom többet itt, a hol hősök haltak meg a hazáért. Azóta, hogy ők a bitón kivégeztettek, az akasztófa oly szent jelvénynek lett, a minő a keresztény hitben a kereszt.

Ekkor kezébe ragadta a honvédegyesület zászlótartóját a kezében volt elrongyolott 48-iki honvédlobogót és frenetikus éljenzések közt a következőket mondta:

„E zászlót veszem kezembe, a melyet hűlés uton fogok lobogtatni a haza javára, a haza függetlenségére!”

E beszéd utolsó szavai elvesztek az óriási éljenzásban. Erre a színházi ennek a Himnusz énekelte, melyet a közönség kalaplevéve vele énekelte.

Ezután Lakatos Miklós országgyűlési képviselő mondott lelkes beszédet, budiztat az aradi polgárságot arra, hogy tartson ki hűen a függetlenségi elvek mellett. A közönség e beszédet is megélvezte és szép renben szelöszölt.

Ezután Kossuth Ferenc a Weiser-féle gépgyárba hajtattott. Este nagy lakoma volt 150 teretkkel a Fehér-keresztben.

BELFÖLD.

A függetlenségi és 48-as párt f. hó 10-ikén, szombaton este 6 órákor értekezletet tart, melynek tárgya: 1. A költségvetés általános tárgyalása, előadó Molnár József képviselő. 2. Kossuth Ferencnek a párt elnökehez, a közjogi ellenzék tagjainak egyesülése tárgyában intézett levele.

A pánszlávok ellen. A lutheranus konvent megtitotta a turóc-szentmártoni tót gimnázium létesítését. A pánszláv agitátorok pedig nagy buzgósággal dolgoztak az új iskola megalapításán, mely a magyar állameszme elleni igazságok egyik erős fészévé vált volna.

Az országház építése. Az országház építésével már annyira vannak, hogy a külső munkálatokat az idén bizonyosan befejezhetik. Most a kupola burkolását fejezik be s a bal szárnyépületet tartózik. Még csak kevés díszítés van hátra ezenkívül s ha ezt is elvégzik, akkor külsőleg teljesen készen lesz

nal van megírva, vagyis inkább megrajzolva. Meglátszik rajta, hogy szerzője előtt ott lebegett a modell. — Hevesi József olasz című novelája („Vörrei morir”) pesszimiztikus világnézetre vall, de olyan érdekfeszítő, hogy szívesen elnézzük a nők ellen táplált neheztelést. Vajjon igazi neheztelés-e ez, vagy csak afele dépit d'amour? — Ignó Gus és Pokár Gyula előtétet adnak a nőknek a férfakkal szemben. Az ő történetjében („Válás után” és „Egy vén leány”) a férfi a bűnös és rossz, a nő pedig a jó. De azért nem hiszek nekik egészen, mert mintha kissé elfintorítanak arcukat a nő magasztalása közben. Az ilyen verista-féle írásokkal szemben mindig jó az elővigyázat, mert nagyon is éles szeműk van és ismerik az életet. Békefi Antal telepátiikus történetet mond el, a mely az apai érzésnek dicsőnekével végződik és már ezért is rokonszenvre számíthat az olvasók túlnyomó részénél. Kozma Andor egy miniatűr-zsarnokot rajzol, a kit megejt késő korában és ledönt képzelt hatalmának számolyáról egy gyermek-mosoly. Murai Károly egy kis tréfát csevegi el. Kazar Emil érdekes mese szövésével hat, Tóth Béla azzal a lángoló fantáziával és keletiesen dus színezéssel, mely az ő sajátja. Harma és Lujza után, a kinek témája a sziv világából van véve, Malonyai Dezso egy igazán párisi izű történetet mond el és befejezi az elbeszélők sorát az, a ki meg is kezdte, Mikszáth Kálmán.

Ö egy történetet mond el nekünk a gyermekszobából. „A németke”, ez a címe és el van benne mondva, hogy az ő fiacskája hogyan sajátította el a német nyelvet. Hogy ha én fiatal és szép mama volnék, ezért a történetet nem restelnék egy meleg csókot a szerzőtől. Igazán megérdemli!

S ezzel elmondtam volna mondókáimat a legújabb Almanach tartalmáról. Hogy külső kiállítás is méltó ennyi szépséghez és jószág-hoz, mondani se kell talán. Erről már a kiadók neve kezkesedik.

az országház monumentális palotája. Ha a tél enybe lesz, a munkát szakadatlanul folytatják.

KÜLFÖLD.

A csár utolsó végrendelete. A csár holttestének felboncolásánál kiderült, hogy a csár betegsége teljes 3 évig tartott. Élete utolsó 2 napján a csár a trónörökösrel a halála után beálló helyzetéről beszélt és tanácsokat adott fiának. A csár állítólag táviratokat mondott toliba a trónörökösnek, hogy az ezeket az uralkodóhoz küldje. E táviratok amaz igéretet foglalják magukban, hogy Miklós csár mindenben fentartja atyjának külpolitikáját és úgy fog kormányozni, mint atyja.

A csár temetése. Szentpétervárról jött táviratok szerint Sándor csár temetés 16 és 18-ika közt lesz.

A pogányság Oroszországban. A csár holttestének felboncolásánál kiderült, hogy a csár betegsége teljes 3 évig tartott. Élete utolsó 2 napján a csár a trónörökösrel a halála után beálló helyzetéről beszélt és tanácsokat adott fiának. A csár állítólag táviratokat mondott toliba a trónörökösnek, hogy az ezeket az uralkodóhoz küldje. E táviratok amaz igéretet foglalják magukban, hogy Miklós csár mindenben fentartja atyjának külpolitikáját és úgy fog kormányozni, mint atyja.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy egyetemen Otthonban.

Színházi előadások kezdete este 7 órákor.

Nov. 10. Nagy József társas-táncszestélye a Margit-fürdő táncstermében.

Nov. 17. A Csokonai-kör felolvasó estélye.

Ujdonságok.

* **Kossuth Ferenc**, mint már többször írtuk, f. hó 17-én, azaz mához egy hétre érkezik Debreczenbe, melynek lakossága őszinte örömmel várja a legdicsőbb magyar fiát. Fogadtatására folyának az előkészületek s biztosan remélhető, hogy a debreczeni társadalom, Debreczen lakossága, mely oly mély gyászt öltött Kossuth Lajos halálakor a nagy száműzött fiát, ki a bujdosásból hazatért, oly fogadtatásban fogja részesíteni, mely felül mulja egy a cselejt, mint az aradi fogadtatást. De nemcsak Debreczen, hanem a hajdúvárosok lakossága is nagy örömmel várja Kossuth Ferencet. Bocskay népe, mely a megyei székház nagy természetára megfeszítette mind Bocskay, mind Kossuth Lajos arcképét, ezuttal se lesz hűtlen dicső hagyományaihoz. Szinay Gyula országgyűlési képviselő s megyebizottsági tag felhívására a hajdúvárosok tőgyökeres magyar népe ez alkalomra pártszínezet nélkül és tömegesen fog Debreczenbe jönni, hogy legalább láthassa és hallhassa Kossuth apánk fiát. A hajdúvárosok küldöttségileg is fognak tisztelni Kossuth Ferenc előtt.

Említettük, hogy a Csokonai-kör meghívta Kossuth Ferencet a f. hó 17-én tartandó felolvasó estélyre. Emeghívásra a következő válasz érkezett:

Tekintetes Géresi Kálmán elnök urnak Debreczen.

Becsés meghívásukat köszönettel vettem és ha tehetem, örömmel fogok köriükben megjelenni. Én 17-én indulok Debreczenbe.

Budapest, 1894. 7/XI.

Tisztelettel:
Kossuth Ferenc.

* **A Csokonai-kör estélye.** A Csokonai kör november 17-én, Csokonai V. Mihály születése napján tartja idei első felolvasó estélyét, a Bika dísztermében. Mint már írtuk, ez ünnepélyre meghívták az ide érkező Kossuth Ferencet, kinek jelenléte nagyban fogja emelni az ünnepélyes felolvasó estély díszét. Az estély műsora következő: 1. Csokonai-dal, éneki a városi dalegyület. 2. Megnyitó beszéd, Géresi Kálmán alelnöktől. 3. Debreczeni viszszaemlékezések, E. Kovács Gyulától. 4. Költemény Szabolcska Mihálytól. 5. Novella, Vértesi Arndt elnöktől. 6. Csokonai V. József, a költő édes apja napójának bemutatása Komlóssy Arthur alelnök által. 7. Csokonai-dal, éneki a főiskolai kantus.

* **Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága** hétfőn, november 12-iken délelőtt kilenc órákor tartja a varmegyeháza nagytanácsstermében rendes havi ülését, melyen a szokásos havi jelentések kerülnek tárgyalás és elintézés alá.

* **A magyar irodalmi önképző-kör** folyó hó 11-én, vasárnap délután 4 órákor, a főiskolai VI számú teremben tartja az évi első nyilvános havi ülését, a következő

tárgysorozattal: Csoman Gyula 1. jh. Hának; Zivuska Andomű beszélyét olvasokolai ifjúság munkámvél közönséget a művelő önképzőkör vála

* **Színház.** A ták elő tegnap G y ö r g y-öt, Jókai szomorujátékát. A művei között hatalmasabbakkal kitért végig. A szereplők p o c z a i r ó l (Bánkúnk. Tapolczának csian neztünk, tudós ez egyik force-szerű csakugyan tökéletes arról, hogy ő nemcsak kifolyó, de az is, — amelyekhez — egyaránt kitűnő, a székelly part egyikevel van fölrukapott, elnyomott méltóságához jutalem keserű zarul azonban nem szabnak menyasszonya, szabadtól látja. Erőbb részletekig tudélelyek gátat nem lelki állapot híven játékában is. — A lehetett észre rajta kedvelenséget, s a nem csalakozott, zékeny, könnyen tudja képzeli azt, lyiknek, aki épen a kéhez készült nágy séggel, — kezébe kát, — amely őt a elkészíti bármelyik zete. Tapolczai Dezmatták meg a kjenek csipkelődéségunyanyal hordozta, mint az Ardnévt. Egész nyugodtamadtak, „Csipke nem szól. A közönsé részrehajlatlan s művészetüket méltosolghatnak nekik neküli támadás ellzül ki kell meg em (Dóza György), A Bogóy Honat. (Róza Lórincz diák) akadnyújtóttak. Előbb B a j n ó c z y Vales meglegő szépen, ér hites veresket a ré A Péchy által rend előadások egyikét sében különben a litett szereplőknek Csütörtökön szópopus, Rákosi Jen szinte ujdonság sráadtak Debreczenb Irén (Trundusia) és a legnagyobb sikehálás szerep.

* **Isteni titref.** egyházakban a tiszteleteket: a nag segéd lelkész; a k segéd lelkész; az József lelkész; a K. Tóth Kálmán lomban kilenc órá Nándor dr. páspök hitv. ev. templomb Béla segéd-lelkész.

* **Halálozás** kir. törvényszéki hó 8-án, életének meghaldogott egyik dalom legfőszteleté teendő mellett bu gyekkel is. Elhunyt debreczeni első tál galósági tagja volt, d. u. temeték el t legyen emlékezet — Kérem! gyarországi és érd Kossuth Lajos te testületleg résztvet akkor, a midőn a last foglaltak: egy rem, hogy a Kossu jos Tódnornak kész lakasuk és címzők — 3 példányban (makk sorok kíséretében) levélben (18. címte) hozzám beküldenit sítés az arczképek küldetni, melyben f a hölgyküldöttség dásakor részt veun harm.) u. p. Élesd, üdvözlettel: zendi Émlék-Album” szé

* **Uj lap** i czeni lapok száma • Sz a l o n c • ezim

mentális palotája. Ha a tél at szakadatlanul folytatják.

ALFÖLD.

só végrendelete. A honczolásánál kiderült, hogy es 3 évig tartott. Élete ar a trónörökösrel a ha- zetről beszélt és tanács- szár állítotag táviratokat törökösnek, hogy az ezek- t... E táviratok amaz igé- sban, hogy Miklós csár atyjának külpolitikáját és b, mint atyja.

ag Oroszországban. orosz lapok borzasztó ese- mely az bizonyítja, hogy anyai még ma sincsenek adalomban. A napokban áult törvényszék elé, Ka- azzal vanok valóvra, nyistennek feládozták eg i: nyisten a finnel rokon ve- s tikon még mindig: atika és Kama folyók kö-

dő-naptár.

és szombaton d. u. a Gönczy ok kezdete este 7 óraker. zsef társas-táncestélye a Mar- nai-kör felolvasó estélye.

nságok.

Ferencz, mint már hó 17-én, azaz mához Debreczenbe, melynek örömmel várja a leg- Fogadtatására foly- nek s biztosan remél- czeni társadalom, Deb- mely oly mély gyászt os halálakor a nagy os bujdosásból haza- sban fogja részesíteni, gy a csegléd, mint az De nemcsak Debreczen, osok lakossága is nagy suth Ferenczet. Bocskay epei székház nagy terme te mind Bocskay, mind zképét, ezuttal se lesz manyaihoz. Szinay e képviselő s megye- vására a hajduvárosok r népe ez alkalomra il és tömegesen fog il, hogy legalább láthassa suth apánk fiát. A ptséggel is fognak tisz- erencz előtt.

gy a Csokonai-kör Ferenczet a f. hó 17-én estélyre. E meghívásra érkezett: E ressi Kálmán elnök Debreczen. asukat köszönettel vet- örömmel fogok kö- Én 17-én indulok Deb-

Tisztelettel: Kossuth Ferencz.

kör estélye. A Csok- 17-én, Csokonai V. Mi- tartja idej első felolvasó emében. Mint már írjuk, ák az ide érkező Kos- jelenléte nagyban fogja felolvasó estély díszét. etkező: 1. Csokonai-dal, let. 2. Megnyitó beszéd, atól. 3. Debreczeni visz- óvács Gyulától. 4. Költe- álytól. 5. Novella, Vértesi okonai V. József, a kölk- ak bemutatása Komlóssy 7. Csokonai-dal, énekli a

megye közigasza- sfón, november 12-iken tartja a varmegyeháza endes havi ülést, me- elentések kerülnek tár- Irodalmi önképző- vasárnap délután 4 óra- amu tereben tartja ez vi ülést, a következő

tárgysorozattal: Csajághy Károly 2 jh., Kál- mán Gyula 1.jh, Hajdu János 1.jh. szavaini fog- nak; Zivuska Andor 2 jh. pedig a „Csel” cí- mü beszéletét olvassa fel. Az ünnepélyre a főis- kolai ifjúság munkálkodása iránt érdeklődő műveltségközönséget meghívja a magyar irodal- mi önképzőkör választmányá.

* Színház. Leszállított helyárrakkal ad- tak elő tegnap este „Dózsa a György-öt, Jókai 4 fölvonásos történeti szomorujátékát. A darabot amely a Jókai szin- muvei között hatás és nyelvezet dolgában a többinél sokkal kitünőbb, kevés közönség nézte végig. A szereplőkről szólva első sorban Ta- pocza iról (Barnabás) kell megemlékez- nünk. Tapolczainak ezen alakítása elé kíván- esian néztünk, tudomásunkra jutván, hogy neki ez egyik force-szerepe. E várakozás eredménye csakugyan tökéletesen meggyőzőtt bennünket arról, hogy ő nemcsak a bonviván szerepek- ből kifolyó, de az olyan drámai alakításokban is, — amelyekhez a bonvivánnak semmi köze, — egyaránt kitünően megállja helyét. Barna- bás, a székegy paraszt, a legtrikább jellem- egyikével van fölruházva. Szarmazásánál fogva kapott, elnyomottság által leigázott emberi méltóságához járul a titkolt, reménytelen sze- relem keserű érzete. Szeret egy leányt, akihez azonban nem szabad közelednie, mivel az an- nak menyasszonya, akiben a járom alóli föl- szabadítót látja. E jellemet Tapolczai a legap- róbább részletekig tükröztette vissza. A szin- vedélyek gátat nem ösmerő hatalma, az elfojtott lelki állapot híven kifejezést talált arc- és szem- játékában is. — A figyelmes szem azonban vehetett észre rajta mindezek mellett bizonyos kedveltséget; s aki tapasztalta ezt, bizony nem csalatkozott. Aki tudja, hogy milyen ér- zékeny, könnyen elkeseríthető a színész, el- tudja képzelni azt a hatást, amidőn valame- lyiknek, aki épen a legjobb szerepeinek egyi- kéhez készül nagy ambícióval, lelkiesmeret- séggel, — kezébe nyomnak egy hírlapi kriti- kát, — amely őt a sárga földig lerántja. Bizony elkeseríti bármelyiket is a jogtalan bánásmód ér- zete. Tapolczai Dezsőnek is épen jelenése előtt mutatták meg a kulminációját „Csipke”- jének csipkelődéseit, — amelyben maliciózus gunyval hordozta meg „Csipke” ur ugy az ő, mint az Arda i Ida és Bogyó Ilona nevét. Egész nyugodtak lehetnek méltatlanul meg- tamadtak, „Csipke” urból a teheden dühnél egyeb nem szól. A közönség szeretete és a komoly, részrehajlatlan sajtó mindenkör elismerő, művészeteket méltányló kritikai elégtételül szolgálhatnak nekik a megdöglő, értelem nélküli támadás ellenében. — A szereplők kö- zül ki kell még emelnünk Pethes Imret, (Dózsa György), Arda i Idát (Csáky Lóra), Bogyó Ilonát (Róza), és Püspök i Imrét (Lőrincz diák), akik mindnyájan a legjobbat nyújtották. Előbb kellett volna említenünk Bajnóczy Valériát (Hegedős költő), aki megjőő szépen, érzéssel szavalta az ismert, híres verseket, a régi dalt, a régi dicső-égről. A Péchy által rendezett darab általában a jó előadások egyikét szaporította, aninek eléré- sében különben az itt névszerint nem em- lített szereplőknek is bőven volt részük. — Csütörtökön szép számú közönség előtt „Ae- sopus”, Rákosi Jenő vigjátéka adatott, mely szinte újdonság számba ment, oly részlete nem adtak Debreczenben. A szereplők közül Kiss Irén (Trundusia) és Pethes (Aesopus) aratták a legnagyobb sikert, a többieknek alig jutott hálás szerep. (S-i J-f)

* Isteni tiszteletek. Vasárnap az ev. ref. egyházakban következők tartanak isteni tiszteleteket: a nagytemplomban Tóth István segéd lelkész; a kistemplomban Ferenczy Imre segéd lelkész; az ispotályi templomban Dicsőfi József lelkész; a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész. — A rom. kath. templomban kilencz óraker a nagy misét Wolatka Nándor dr. püspök p. b. áns tartja meg. Az ág hitv. ev. templomban d. e. 10 óraker Mohr Béla segéd-lelkész tart egyházi beszédet. * Halálhíradás. Boross Tóby István nyug. kir. törvényszéki bíró, városi bizottsági tag, f. hó 8-án, életének 71-ik évében, elhunyt. A meghaldogult egyike volt a debreczeni társa- dalom legfőbb alakjainak, a ki hivatali teendői mellett buzgón foglalkozott, a közü- gyekkel is. Elhunytáról ugy a család, mint a debreczeni első takarékpénztár, melynek igaz- galósági tagja volt, adott ki gyszajentést. Ma d. u. temették el nagy részvét mellett. Áldás legyen emlékeztén!

— Kérem. Kérem mindazokat a ma- gyarországi és erdélyi gyszoló hölgyeket, kik Kossuth Lajos temetésén, a gyszamenetben testület-leg résztvettek, s kiknek neveit ugyan- akkor, a midőn a Teréz-köruton várakozó ál- lást foglaltak: egyenként feljegyeztem, felké- rem, hogy a Kossuth Ferencz és Kossuth La- jos Tódornak készítendő „Emlékkönyv” részére lakásuk és címük megjelölésével, arczképeiket 3 példányban (makkart-alakban) alkalmi emlék- sorok kíséretében december hó 1-ig ajánlott levélben (18 ctméter magas, 11 ctméter széles) hozzám beküldeni sziveskedjenek. Külön érte- sítés az arczképek megérkezése után fog szét- küldetni, melyben felhivatni fognak, kik velem a hölgyküldöttségben az „Emlék-Album” áta- dásakor részt venni óhajtanak. Fancsika (Bi- harm.) u. p. Élesd, október havában. Hazafüni üdvözléssel: zendi Höpner Gyula, a „Kossuth Emlék-Album” szerkesztője és kiadója.

* Új lap Debreczenben. A d bre- czeni lapok száma újra saporodott eggyvel. * S z a l o n e z i m alatt csinos kiállítás, apró

laposka jelent meg, mely a hölgyek számára lesz szerkesztve. Hetenként egyszor, pénteken jelenik meg. Szerkesztője: M a n d e l Vilmos, a „D. E.” volt munkatársa, kiadója pedig Zi- c h e r m a n n Herman. A mutatószám szám- élénken van szerkesztve s tekintve a lap olcsó- ságát (egy évre 3 frt), bizonyára lesz közön- sége is.

* Eljegyzés. Szikszay Aladar helybeli ifju törekvő fodrász holnap jegyzi el özv. Ha- lász Józsefné kedves és szeretetreméltó leányát: Róza t.

* Műsorváltozás. A mára kitűzött „Liba pásztor” Ruzsinszki Ilona be- tegsége miatt elmarad s helyette a „Czite- rás” kerül színe.

* Helyi rövid hírek. (B e t e m e t t e a föld) csütörtök délután csatorna-ásás közben Buray János napszámot. Társai azon- ban még idejekorán észrevették a szerencsét- lenséget és elhántták a homokot testéről. Bu- raynak a nagyfokú jedségen kívül komolyabb baja nem történt. Az ügyben a III. ker. rend- őrkapitányság vizsgálatot tartott, amely ki- derítette, hogy az építés-vállalkozót semmi mulasztás nem terheli. — (R é s z e g e n) feküdt tegnap a kishatvan-utczán egy napzá- mos, s egy csavargó el akarta zsebéből lopni 20 frtot tartalmazó tárczáját. Egy városi hiva- talnok azonban észrevette a csavargó szándé- kát és megakadályozta tettében. (V e s z e t t e b) rémitgette ma hajnalban a cigányors- lakóit. Egy pár ember azonban agyonütötte a dühödt ebet. (V i g y á z a t l a n s a g a n a k) lett majdnem áldozata Nagy Eszter szobaleány, aki a kisvárad-utca egy lakójánál szolgált. Nevezett ugyanis borszesz lámpánál tizesítette a haj-ütő vasat s a láng belekapott ruhájá- nak bő ujjába. A házbeli-ek megmentették az összeégettőt. (U t c z a i b o t r á n y t) rögtönzött tegnap éjjel három ember a Miklós- utczán. A nagy lárma előjöv rend őrok elől elparolagtak. (L e s z e d t é k) a nyitvafele- deit ablakokat az éjjel ösmeretlen tettesek a kismester utca egyik házaról. Az ablako- kat meglelték a tuloldali házak falához tá- masztva.

* Lapunk mai számából — tör- szüke miatt — számos közlemény kimaradt.

* Kérem Debreczen város nagy- érdemű közönségéhez. Fő-iskolánk ifjusa- gának küldö tei f. hó. 14. és 15. napjain a fo- iskolai tápintézetre szokásos segély gyűjtés végett házanként keresik meg a nagyérdemű közönséget. Ugy a gyűjtőket, mint azon ügyet a melyre gyűjtönek, a közönség részvétele s bngző pártfogásába ajánlom. Dr. Öreg Janos, akadém. igazgató.

Bali-selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és szines selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, csikozott, koczázott, mintázott, damaszott stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és kétezer különböző szín s árnyalatban) postabér s vámentesen szállít: Henneberg G. (cs. kir. udv. szllító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros helyeg ragasztandó.

* Sétahangverseny. A Margit-fürdő disztermében holnap d. u. 4 óraker a Magya- ri testvérek zenekara tart sétahangversenyt, érdekes és változatos műsorral. Előre is föl- hívjuk rá a közönség figyelmét.

A közönség rovata.*

Alólirott kedves kötelességemnek tartom Koch J. műszabás urnak — kitől a női u d i ruhaszabást, az ő utmutatása folytán, rövid idő alatt alaposan el- sajátítottam — ez uton is köszönetet monda- ni, és ajánlom őt mindazon t. nőknek, kik óhajának a ruhaszabásban jutányos ár és rövid idő alatt kiképzéstést nyerni. Debreczen 1894. nov. 10. Erdélyi Ilona.

* E rovatban a közérdekű felszólalásokat díj- talanul közöljük, de a felelőség a beküldőt illeti. Szerk.

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatali főtér 1828.)

Valódi tiroli loden Baur Rudolf szétküldési üzletéből Innsbruck (Tirol), Rudolfstr. 4. sz. Legnagyobb választék férfi- és női-lodenekből. Kész havelokok, kabátok, kész hölgykosztü- mők. Képes árjegyzékek és minták ingyen és bérmentve. (393) A Baur-féle lodenek szoliditásuk folytán igen jó hírnévnek ör- vendenek.

Tőke nélkül naponta pénzt szerezhettek

bármily állásu egyének, kik mindennemű osztrák-magyar állami és magánsorsjegyek eladásával foglalkozni akarnak, havi részlet- fizetésre kedvező feltételek mellett, egy elis- mert budapesti szolid intézet részére. Ajánlatok „U. A.” jellege alatt intézendők

Eckstein Bernát hirdetési irodája Furdó-utca 4. sz., amikor a prospektusok (447.) küldetnek.

FAJ BAROMFIK

hely szüke miatt lehetőleg ju- tányos árban kaphatók és pedig a következők fajokban:

- Langsham — fekete, Plymouth — kendermagos, Brháma — világos, Bráhma — sötét, Pekingi ruczak — fehérek, Rhuéni rucza — barna. Valamint különböző fajú diszgalambok.

Tenyész telepemről kiállit- tott fajbaromfiak a Debreczen- ben tartott ez évi kiállitáson ki lettek tüntetve. Levélbeni meg- keresésre azonnal válaszolok, s vidéki rendelésnek is a legpon- tosabban eleget teendek.

Tóth György (471.) nagyerdői kertész.

KASZANYITZKY ENDRE

előbb Kubinka István K. Debreczen, Tópiacz 1 00. Ajánlja a legnagyobb választékkal ajnonnan berendezett üveg, porcellán, lámpa, berndorfi alpacca, chinaezüst evőeszközök s KONYHAESZKÖZÖK NAGY RAKTÁRÁT. Üveg, ivó és liqueur készletek, porcellán, evő, kávé, fe- ketekávé, thea s mosdó-készletek Brünner, Ditmár s hazai gyártmányú asztali- és függőlámpák nap, meter és villámégővel, gyári árak és pontos kiszolgálás mellett. Árjegyzékek ingyen és bérmentve. Vidéki megrendelések a legnagyobb figye- (3) lemmel teljesítetnek.

Első Tokaji Cognac-gyár

mely csak Tokajban létezik, állami kedvezménynyel kitüntetve. A magy. kir. kereskedelmi miniszterium felügyelete alatt.

Arany érmek: Páris, Bordeaux, Brüssel, Hága, London, Berlin, Chicágó 1894 Bécsi nemzetközi kiállitáson diszoklevél, mint leg- magasabb kitüntetés.

Óvakodjunk értéktelen utánzásoktól

Valódi tokaji

Csakis ezen czimerével

APOLLO-CYERTYAK Csakis azon Apollo-cyertyák dalódiak, melyek első végükön a „Lyra” ódalalukon pedig az „Apollo” szó lenyomatát viselik (446.)

Dr. VARGA EMIL

egyetemes orvostudor képesített egészségtan tanár GYERMEK-ORVOS. endel: délelőtt 8-9 ig. délután 2-4 ig. Lakik: Nagy-csapó-utca 364.

Tinct. nervi tonica

Dr. Lieber tanár idegerősítő elixirje. Valódi csak a védjeggyel: Kereszt és horgony. Készítők orvosi és hivatalosan hitelesített előírás szerint M. Fanta gyógyszerárban, Prága. Ezen folyadék sok év óta mint idegerősítő szer el van ismerve, kiválóan hat. gyengeségi állapot, felelem, szivdobogás, halgérinczák, szédülés, főtá- ruzomlás stb. ellen. Tudósok kiváltára ingyen és bérment- ve. Egy üveg ára 1 frt 50, 2 frt és 3 frt. Gyomor-beteg- nek a Sat Jakab gyomorcsöppek mint kitűnő, orvosok által ajánlott gyógyszer bebizonyultak. Egy üveg ára 60 kr. és 120 kr. Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár: Megváltó gyógyszerár, Pozsonyban. Továbbá kapható minden gyógyszerárban vala- mint Dr. Rothschnek V. gyógyszerárban Debreczenben.

A magyaror. vezérképvisező Fiedenstein Vilmos (381.) Budapest, Bálvány-utca 2.

Jelzalogkölcstünt Magyar gazdák Bankbizományi irodája Budapest, Izabella-utca 43. Az intézet helyi jogtanácsosa: SZINAY GYULA ügyvéd országgyűlési képviselő Debreczen Kis-Csapó-utca 383. szám.

Valódi tokaji Cognac Tokajból Tokaj város valódi borkivonat DEBRECZENBEN Geréby Fülöp urnál és minden nagyobb fűszer- és c-semege-kereskedésben, gyógyszerárakban, valamint minden jobb vendéglőben és kávéházban. (457.)

HIDVÉGER MIHÁLY

Tüzifa tüzfifaraktarából
a vasut mellett, a homokkert kapujában.

Bük-, cser-, tölgy-, varga- és gyerlyán,
válogatott **szerszám- és pintérfa**
megrendelhető:

Gaiger Emilnél Kádas-utca 1892., Gréf J. óránál Kossuth-utca
városház alatt, Goldberger cipőraktárában piac, a nagytözsde
mellett, Györfi Ignáczné fűszerüzletében, a kollegium mellett.

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelével és szelelő nélkül.

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurök);
kezi kezelésre való

Széna- és szalmasajtók
fekően vagy kecsira szerelve.

Takarmány-füllesztők,
Szállítható **takarék-főző-üstök takarmány stb.**
részére **Szecskekavágók,**
Répa- és burgonyavágók,
Darálóok

elismert legjobb minőségben és szerkezettel készülnek.

MAYFARTH PH. és TÁRSA

os és kir. kiz. szab.
gazdasági gépgyárában
BÉCS, II. Táborstrasse 76. sz.
(429) Árjegyzékek ingyen. — Képviselek felvételnek.

Bundák, kabátok,

HEIMAN ÉS HAIMÁGYI

női- és gyermek-felöltők árúháza Debreczen, főter.

Karmantyk (muft).

LESZÁLLÍTOTT ÁRRAK!

Üzletünk nagyobb helyiségbe való áthelyezés folytán

feltűnően leszállított árak mellett

árusítjuk a raktárunkon levő nagymennyiségű
női felöltőket, kabátokat, radókat, bundákat,
gyermek-köpenygeket, costümöket, továbbá
kabátokat és karmantyukat (muft), boá-akat,
sapkákat, stb.

Debreczeni önkéntes tűzoltó-testület parancsnoksága.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni önkéntes tűzoltó-testület kebelében
fentálló **hivatásos tűzoltóság** létszáma **jövő
év január hó 1-én 24 főre** kiegészítetni ha-
tározottat. Felhívom mindazokat, kik magukat mint
hivatásos tűzoltók
felvételt óhajtják, hogy vagy a laktanyán jelen levő Főpa-
rancsnok helyettes urnál, vagy nálam lakásomon „Margit
fürdő” telep, naponta reggel 9 óráig jelentkezzenek.

Felvételi feltételek:

1., hogy magyar honpolgár	6., hogy katonaviselt
2., » fedhetlen előéletű	7., » 24—32 éves legyen
3., » ép, egészséges és erőteljes	8., » írni, olvasni tudjon
4., » nőtlen	9., » orvosi vizsgálat alapján alkalmasnak találtsék.
5., » legalább 1 m. 67 cm. magas	

Az állandósított tűzoltók fizetése:

Ujonez tűzoltó évi 240 frt	havi 20 frt	II. oszt. őrpáncsnok évi 360 frt	havi 30 frt
Szivattyus tűzoltó » 264 frt	» 22 frt	őrpáncsnok » 400 frt	» 33.33
Mászó tűzoltó » 288 frt	» 24 frt	II. oszt. kocsis » 240 frt	» 20 frt
II. osztályú csövezelő » 312 frt	» 26 frt	II. oszt. kocsis » 260 frt	» 22 frt
I. osztályú csövezelő » 336 frt	» 28 frt		

Ezenkívül természetben laktanyaszertől elhelyezés, egyenruha és felszerelés.
Baleset ellen minden egyes tűzoltó 1000 frt biztosítva lesz.
Amidőn jelen állásokra pályázat hirdetetik, megjegyezni kívánom, hogy minden állásra a megfelelő képesség mellett pályázni lehet, önkéntes vagy fizetéses tűzoltók, kik képesítéseiket és szolgálatukat okmányokkal bizonyítani tudják, előnyben részesülnek.
Pályázni szándákozók a szükséges hivatalos okmányok felmutatása mellett folyó évi December 1-ig jelentkezhetnek.
Kelt a debr. önk. tűzoltó test. parancsnokságánál 1894. szept. 27-én tartott üléséből.

Szikszay Gyula főparancsnok. (466)

Jablonezay Kálmán. titkár.

Üzlet feloszlás miatt hatóságilag engedélyezett

Végkiárulást

RENDEZEK,
mire is felhívom a n. é. közönség becses figyelmét, megemlítem, hogy üzletemben lévő árúk **eredeti gyári áron** árusítottak el.

GYENES LAJOS
VÁROSHÁZ EPÜLETÉBEN.

ÁRUK FELSOROLÁSA:

Valódi bel- és külföldi ruhaszövetek,	Téli gyapjúk,
Fekete kelmek,	Férfi fehérneműk,
Fekete és színes selymek,	Nyak- és zsebkendők,
Püsch és bársonyok,	Férfi-, női- és gyermek-hansznyak,
Zsinór és egyéb ruhadíszek	Karton és csipke kötények,
Flanelék és Kasánok,	Berlinen, Gemilten és selyem Eschar-
Alkalmi szövetek,	pok és kendők,
Bábi virágok, belépők és legyezők,	Téli kendők minden nagyságban.

Sirkoszoruk és szalagok, Csipke függönyök és Ágyterítők és egyéb divat- és kézműárúk.

XXVI. évfolyam

Előfizetési árak
helyben, vagy postán küldve
Égész évre . . . 10 frt
Félévre . . . 5 frt
Negyedévre . . . 2 frt
Egy hóra . . . 1 frt
Egyes száma 4 k.

A lap szellemi részét illető minden jog a szerkesztőséghez tartozik, különben a kiadóhoz.

Előfizetési hely
Főtér K. Lajos könyvtárában, a kiadó mellett.

Jókai és Kossorús

Jókai Mór, a magyar nyelv és irodalom irója, kitűnő költő és nyelvész, a nemzetiségűségé daczán adott neki: nyílt levelet Ferenczhez, hogy . . . Erre Kossorús . . .
hogy Jókai bácsi hazán kívül még egy háza is van, (míg én csak egy háza van, a tati): — ne mo

Félnék Kossorús

A háromszázad fekete gyűlöletében félnék Kossorús, a német démona ismét és vijjogó kétféle csőrét a magyar nyelvcsarongóra, Schwarzenberging szísztemájára remített független magyar kormányt, Hieronymi ur magát tenni a kármelmének annaleségozott azon, hogy lehessen czeplédi . . .
Most meg a hogy Kossuth Ferencz halasztassék el, halandás. Wekerle és elve-hez címzett voltaképen a bécsi lenleg pedig politikai jei: tele kürtölik a világot, hogy Kossorús mily vesneveltséges, stb.
A bécsi főkönyvtárban a bizonyos száz év óta a magyar get, megint összehelyetne a keserű magyarok-nak ismét és a különböző sans géne beleavés és Kossuth Ferencz félnék Kossuth nevének pusztá megrette a kormányt bécsieket, hogy a csontajába kapaszkodjanak, hogy mi lesz . . .
Nos, tisztelt nem történi, mint egy emb áll, hogy végre ország függetlenségé.
Kossuth ezt a közökkel óhajta malicia a kormány széról a bornirt képtelen agyrem az a kétségbeesett tanusitanak Kossuth Wekerle-bécsi utj ezzel s akik Kossuth most Wekerlét arra hogy talán Kossuth szabályokhoz nyul vagyunk s nem fo a kormány, mely a Lajost, kitagadta, tapintatlan módon dályokat gördítsen . . .
Csak hadd független magyar hisz ő most a fűgő benne összpontos mert csak ő vele rekvésünket: Magy